

I marts 2023 landede to rapporter på regeringens bord: Klimarådets årlige statusrapport og FN's klimapanel IPPC's sammenfattende statusrapport. Begge rapporter er dystre læsning, som kalder på handling. Hvad har regeringen så gjort? Foreløbig ingenting – ja bortset fra at skære i Klimarådets bevillinger. Det er ikke gratis af kritisere regeringen!

Hvis regeringen havde fremlagt en vision for det fremtidige 0-emissionsamfund og anvist en vej dertil, kunne vi nok tage det lidt mere roligt, men det er slet ikke situationen. Vi er i gang med danmarkshistoriens største projekt, og vi véd ikke en gang, hvad det er, vi forsøger at lave. Intet mål. Ingen helhedsplan. Vi har kun punktløsninger, der især er drevet af erhvervslivets lobbyister samt manglende indsatser – for eksempel i landbruget – også drevet af lobbyisme.

Ville en privat virksomhed kaste sig ud i et multi-milliardprojekt uden at vide, hvad det skulle ende med, uden en plan, uden en business case? Det kan vi vist godt svare klart nej til. Hvorfor så staten? I de sidste 25 år har der været en perlerække af fejlslagne projekter i statslig regi. Fælles for dem alle er mangelfuldt lederskab. Ingen styr på fagligheden i projekterne, ingen styr på budgetter, ressourceforbrug og tidsplan. Supersygehuse, ejendomsvurderinger, Forsvarets bygningstjeneste. Og en overflødig gasledning til Nakskov og energiøen i Vesterhavet på vej.

Klimakrisen står desværre ikke alene. To andre kriser er intimt forbundet med klimakrisen, som påvist af blandt andet Katherine Richardson, professor og medlem af Klimarådet: forbrugskrisen og ulighedskrisen. Man kan ikke løse én af de 3 kriser uden også at løse de andre.

Regeringens økonomiske strategi er grøn vækst. 28. marts 2023 havde danskerne forbrugt den mængde ressourcer, som vores forholdsvis andel af Jorden er i stand til at gendanne i løbet af et år. Resten af året trækker vi på ressourcer, der er oplagret i Jorden gennem millioner af år. Hvis alle klodens beboere levede som danskerne, skulle vi have 4 jordkloder for at få balance mellem Jordens genskabelse og vores forbrug. Det gør alle klodens beboere heldigvis ikke, men selv skolebørn kan forstå, at danskernes forbrug er alt, alt for højt. Den eneste vej fremad er at reducere vores forbrug. Hvordan kan regeringen så have vækst som deres strategi? Det er et komplet fravær af lederskab – eller måske snarere vild-lederskab. Hvordan skal befolkningen kunne forstå, at de skal reducere deres forbrug, når regeringen lover os fortsat vækst? Resultatet er til at tage at føle på: rejsebranchen og luftfartsindustrien er snart oppe på niveauet før corona. Vores bilpark vokser og vokser. Vi er simpelthen slet ikke klar over situationens alvor og hvad vi hver især burde gøre for at give en beboelig klode videre til kommende generationer. Ansvar er først og fremmest regeringens med dens vildledende lederskab.

Uligheden er steget i Danmark i over 30 år. Den nuværende regering vil give milliarder i skattelettelser. Pengene skal blandt andet findes ved at tage fra de svageste: seniorpensionsordningen bliver skrottet, sundhedssektoren bliver opdelt i et sundhedsvæsen for de velhavende, der har råd til en sundhedsforsikring, og de fattige, der ikke har. De nordiske lande har alle været succesfulde siden 2. verdenskrig. Fælles for dem er, at de har haft større lighed end de fleste andre samfund på kloden. Er det et tilfælde? Næppe. Lighed skaber solidaritet og samarbejdsvilje. Ulighed skaber konflikter og konkurrencementalitet. Konkurrencesamfundet har allerede ført til en voldsom stigning i stress og mistrivsel. Konkurrencesamfundet skaber vindere og tabere. Vi har brug for fællesskab og samarbejde. Regeringens ulighedsskabende politik er et udtryk for en fatal mangel på lederskab.

Globalt er der en enorm ulighed mellem rige og fattige lande. Det er åbenlyst, at de fattige nationer ikke har råd til at levere deres forholdsmæssige bidrag til reduktion af drivhusgasser. Til overflod er det de rige lande med deres kolossale forbrug, der har skabt klimakrisen. De rige lande har en enorm klimagæld. Danmarks interesse er at indse dette og betale af på den. Det bliver enormt dyrt, men alternativet er værre: Hvis de fattige lande fortsætter med at brænde fossile brændsler af, ender det med en klimakatastrofe, uanset hvad de rige lande gør.

Vi er ét af verdens rigeste samfund. Vi har masser af penge, men de er ulige fordelt. Det er ikke bare i de fattige landes og de fattige danskeres interesse, at forskellene jævnes ud. Det er også i de riges interesse. Man kan ikke spise penge, men man kan dø af krig, social uro, ustyrlig migration og klimakatastrofer. Hvis de rige vil sikre deres fremtid, er det i deres egen interesse at aflevere noget af deres overflod til de fattige. Ingen har en interesse i, at klimaet går amok og genererer milliarder af flygtninge. At give skattelettelser til de rigeste er fatal mangel på lederskab.

Kære regering. Start forfra. Vis sandt lederskab – i samarbejde med oppositionen!